

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๘

อยู่อย่างมีที่พึ่ง

พระที่มาใหม่ก็เหมือนกัน ผลัดเปลี่ยนกันออกไป ทอยออกกันไป มันแน่นเต็มไปหมดด้วยพระ ยัวเยี้ย ๆ ๆ มองไปไหน โอ๊ย มันจะตายเรานะ หนัก ผู้ที่อยู่เก่าก็แบบหนึ่ง ผู้ที่อยู่ใหม่ก็เป็นแบบหนึ่ง เป็นคนละแบบ ๆ เข้ามารบกันในวัดให้แหลกไป ทำให้เลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปเรื่อยนะรับมากเข้าเท่าไร เราก็สงสารนั่นแหละที่รับมากขึ้น ๆ แต่ก่อนตั้งแต่เริ่มสร้างวัดมาจนกระทั่งถึง ๒๕๒๐ หรือเท่าไร ก็แค่ ๑๘ องค์เท่านั้น นั่นก็ยังไม่ถือว่ามากอยู่แต่ก่อนนี้ จากนั้นมาก็ยิ่งมากขึ้น ๓๐-๔๐ ขึ้นไปเรื่อย ๆ แล้วผลของมันที่ปรากฏไม่สมกับ ๓๐-๔๐ ได้มาก ๆ นะ มันเหลวมาก ๆ นี่สำคัญที่เหลวมาก ๆ

ผู้ที่มาอยู่ที่นี่จะมาอาศัยเอาอำนาจของผมไปเที่ยวกดขี่บังคับหมู่เพื่อนนี้ จะมีอยู่มากนะในวัดนี้ เราไม่ได้ไว้วางใจพระแหละ ธรรมดาเรื่องกิเลสต้องชอบอำนาจเสมอ อำนาจปา ๆ ถือน ๆ นั่นนะ ไอ้ที่จะมาเหยียบย่ำทำลายธรรมทั้งหลายของกันและกัน ให้แหลกเหลวไปนะมันมี ๆ เราเคยผ่านเคยพบเคยเห็นมาแล้วเรื่องเหล่านี้ ทำไมจะไม่มีในวัดป่าบ้านตาดนี้ ค่อยแทรกค่อยแซงมา เราคอยสอนคอยบอกหมู่เพื่อนเสมอในเรื่องของสิ่งที่เป็นการขัดต่อธรรมว่าอยู่ในหัวใจ ธรรมขึ้นไม่ทัน อันนี้ครอบไว้หมด ๆ

นี่ก็เห็นว่าหมู่เพื่อนมากมาย ผมก็ฝืนลงมาเฉย ๆ ไม่ได้สบายนะในเอวนี้ ทุกวันนี้เป็นเหมือนกับท่อนไม้ มันแข็ง เจ็บไปหมดทั้งหลังทั้งเอว แล้วเจ็บมากขึ้นโดยลำดับนอนนี้เวลาลุกขึ้นมาต้องได้ตะเกียกตะกายได้พยายาม กว่าจะลุกได้ตอนเช้า นี่เป็นอย่างนั้น ปีนี้หนักมากในธาตุขันธ์ อ่อนเต็มที่ เจ็บนั้นปวดนี้ ชัดนั้นชัดนี้ตามร่างกาย ไม่ได้สะดวกสบาย ตามแข่งขาลูกนี้ลูกขึ้นก็ก้าวจะไม่ออกจะล้ม เส้นมันหากเป็นของมันเองก็ใช้มันมาได้ถึง ๗๒ ปีแล้วจะเอาขนาดไหนอีก

ถ้าพูดตามลำพังในหัวใจเราเองโดยเราคนเดียวนี้ เราไปนานแล้วแหละ ไม่อยากอยู่อยากแบกอยากหามันไอ้ธาตุ ๆ ขันธ์ ๆ ได้เห็นเรื่องของมันมาตั้งแต่วันเกิดแล้วก็ยังไม่เห็นชัด ออกปฏิบัตินะซิถึงได้เห็นชัด เพราะเอาธรรมไปวิจารณ์กันตามความจริง เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นธรรมทั้งนั้น ขอให้นำธรรมเข้ามาพิจารณาเถอะ ก็เป็นธรรม ๆ ๆ ที่นี้ทำไมจะไม่รู้เรื่องของธาตุของขันธ์ว่าเป็นยังไงต่ออย่างไร เรายังจะมาเพลิดมาเพลิดกับมันอยู่หรือ ตื่นตามาเข้ามีแต่นับมีดกับแจ้ง ๆ อยู่ตั้งกับตั้งกัลป์แล้ว ใครได้รับความวิเศษวิโสจากความมีดความแจ้ง ไม่ว่าไหน ๆ แหะและเป็นเหมือนกัน มาอยู่กับมันอะไรมายินดีเพลิดเพลิดอะไรกับมีดกับแจ้งกับปีกับเดือน เกิดผลเกิดประโยชน์อะไร การสั่งสมคุณงามความดีการประพฤติปฏิบัติตนนั้นต่างหากที่เกิดผลเกิดประโยชน์

ศาสนธรรมท่านสอนลงให้เชื่อตัวเองให้ดูตัวเองเพื่อหวังพึ่งตนเอง นั้นฟังซิ อดตา หิ อดตโน นาโถ ให้พึ่งตัวเอง ธรรมท่านมอบความเป็นใหญ่ให้เรา โดยอาศัยธรรมเป็นเครื่องมือ ธรรมเป็นแนวทาง เป็นทางดำเนิน ให้ดำเนินตามนี้เดินตามนี้ อย่าปลีกอย่าแหวะนี้ ดูเจ้าของกับทาง ดูเจ้าของกับแบบแปลนแผนผังคือศาสนธรรม มันแยกกันตรงไหน แยกคือเรานะแหละแยก ธรรมท่านไม่ได้แยก ท่านตรงไปเลยสู่ความจริงทั้งนั้น ตั้งแต่ต้นทางจนกระทั่งถึงปลายทาง ตรงแนว ๆ ๆ สมกับคำว่าสวากขาตธรรม ๆ ตรัสไว้ชอบ ๆ ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งอวสานแห่งธรรม เรียกว่าสุดยอดของธรรม นี้ละฝ่ายเหตุเป็นแนวทาง

ที่ว่าศาสนธรรมประกาศสอนให้รู้แนวทาง ให้เอาแนวทางแห่งธรรมที่เราได้ศึกษาปรารภมา ทั้งเรียนตามตำรับตำรา ทั้งได้ยินได้ฟังจากครูจากอาจารย์ มาแนบสนิทกับจิตใจของเรา คิดออกแง่ใดถูกอรรถถูกธรรมหรือไม่ นี่แหละเรียกว่าดูตัวเอง เพื่อจะหวังพึ่งตนเอง ฝากเป็นฝากตายกับตัวเองด้วยอาศัยธรรมเป็นเครื่องดำเนิน เป็นเครื่องมือ จนกระทั่งถึงช่วยตัวเองได้ เป็นที่แน่ใจในตัวเอง ไม่มีอะไรเกินใจของเราที่สัมผัสสัมพันธ์กับธรรมที่จะไว้ใจตนเองได้ตลอดไป

นับตั้งแต่ต้นมาจนจิตก้าวเข้าสู่สมาธิมีความสงบเย็นใจ ตอนต้นต้องได้พอดีได้เหวี่ยงกันอย่างเต็มที่เต็มฐานไม่งั้นไม่ได้ เพราะอำนาจของกิเลสมันหนัก ไม่มีอะไรหนักเกินกิเลส เรื่อยว่าแผ่นดินมันหนัก อย่าว่อกุเขามันหนัก ใครไปแบกภูเขาพอได้รู้ว่าหนัก ใครแบกแผ่นดินพอจะรู้ว่าหนัก เพราะฉะนั้นมันจึงไม่หนักกับสิ่งเหล่านี้ เพราะเราไม่เคยแบกไม่เคยหามมัน แต่กิเลสนี้ได้แบกตลอดเวลาตั้งแต่วันเกิดมา ภพใดชาติใดแบกแต่กิเลส เข้าภพนั้นชาตินี้ภพน้อยภพใหญ่ กองคลังแห่งภพแห่งชาติจะเป็นจิตดวงใด ถ้าไม่ใช่จิตของเราแต่ละราย ๆ นี้

ถ้าเราอยากจะรู้จักเอา สอนกันอยู่แล้วนี้จะให้ว่ายังไงอีก ภาคปฏิบัติมีแต่ภาคเข้าจับความจริงทั้งนั้น ความจริงจะเต็มอยู่ที่หัวใจนี้ไม่ได้อยู่ที่ไหน อย่าไปดูมิดแจ้งตั้งที่วานั้น ให้ดูตัวเจ้าของนี้ สติสำคัญนะ เริ่มไปตั้งแต่สติ ตั้งให้ดี พยายาม จะหนักจะเบาขนาดไหนก็ให้ทราบที่เราสู้กับกิเลส กิเลสมาหนักธรรมต้องหนัก ไม่หนักไม่ได้ ไม่หนักไม่ชนะกัน ด้านทานกันไม่อยู่แล้วเราก็ฟัง ไม่ใช่กิเลสจะฟังนะ ตัวเรานั้นจะฟัง ให้นำเอาธรรมจับเข้าไป นี้เรียกว่าฟัง ฟังตัวเองด้วยสติธรรม ด้วยปัญญาธรรม ด้วยขันติธรรม วิริยธรรม เป็นต้น นำธรรมเหล่านี้มาเป็นเครื่องกำกับ มาเป็นเครื่องรักษา มาเป็นเครื่องเกาะ ที่เกาะที่ยึดที่เหนี่ยวไว้ให้ดี

ในตอนต้นนี้ต้องตะเกียกตะกาย หนักก็หนักเถอะจะเป็นอะไร เราเคยหนักมาแล้วหนักกับกิเลส หนักกับกองทุกข์ที่กิเลสมันให้เราแบกเราหาม เราค้านได้เมื่อไร ไม่มี

ใครค่านกิเลสได้ละ อยู่ใต้อำนาจของมัน ให้มันจับภาระโยนใส่หัวใจ ๆ ให้ได้รับความทุกข์ความทรมานตลอดกาลตลอดชาติกาลไหน ๆ มาจนกระทั่งบัดนี้ จะมีอะไรหนักยิ่งกว่ากิเลส เวลาจะต่อสู้กับกิเลสทำไมจึงว่าหนัก ๆ ยังไม่ได้ต่อสู้ก็แพ้แล้ว ๆ จะทำยังไง เราจะหาความวิเศษศักดิ์สิทธิ์มาจากไหน ถ้าใจปราศจากกรรมแล้วจะหาความศักดิ์สิทธิ์ไม่ได้ มีแต่กิเลสเต็มหัวใจศักดิ์สิทธิ์อะไร มีแต่ความเหลวแหลกแหวกแนวเท่านั้นหัวใจดวงนั้น ต้องเอากรรมเท่านั้นเข้าไปจับ เอาเข้าไปประชิดติดกับใจ เอาให้มันจริงมันจังซึ การปฏิบัติ นี่ละเรียกว่าเราหวังพึ่งเรา ต้องเอาหลักกรรมเข้ามา

ศาสนธรรมท่านสอนไว้นั้นเพื่อให้เป็นแนวทาง จนกระทั่งหลักธรรมทั้งหลายที่ท่านสอนไว้ กลมกลืนเข้าสู่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับใจเรา มี **สนทฺธิฏฺฐิโก** เป็นเครื่องตัดสินแล้ว เอาละพึ่งตนเองได้เป็นลำดับลำดับา เย็นไปเรื่อย ๆ ๆ ตั้งแต่ขั้นสมาธิธรรมไปถึงปัญญาธรรม จนกระทั่งถึงวิมุตติธรรม ไม่มีอะไรที่จะไวใจยิ่งกว่าใจดวงที่บริสุทธิ์ด้วยการฝึกฝนอบรมเต็มเหนี่ยวมาแล้วนี้เลย ในสามแดนโลกธาตุมีใจดวงนี้เท่านั้นเป็นที่ไวใจตนเองได้

อยู่ไหนอยู่เถอะขอให้ถึงความจริงเถอะนะ ไม่มีใครได้บอกใครแหละ ก็เคยกล่าวให้ฟังแล้ว เหมือนกับรับประทาน-รับประทานกันอยู่ที่พันรายก็เอาซิ นั่งรวมกันอยู่ที่นี่ มันเผ็ดมันเค็มจะไปถามใครอะไร ก็รู้อยู่ในลิ้นในปากที่สัมผัสสัมพันธ์กันอยู่ สิ่งที่ได้รับสัมผัสสัมพันธ์กันก็มี สิ่งที่จะรับทราบทุกสิ่งทุกอย่างเวลาสัมผัสสัมพันธ์กันก็มี มีพร้อม ๆ ๆ จนกระทั่งถึงความอึด อึดไปโดยลำดับลำดับา จนกระทั่งถึงความอึดพอเต็มที่ ใครได้ถามใคร มันก็ประจักษ์กันไปโดยลำดับ ถ้าจะเทียบเรื่อง **สนทฺธิฏฺฐิโก** ก็ **สนทฺธิฏฺฐิโก** ชิวหาประสาทเป็นต้น มันรับสัมผัสให้ทุกสิ่งทุกอย่างรู้ไปโดยลำดับลำดับา จนกระทั่งถึงความอึดหนาสำราญ เพียงพอกับความต้องการเต็มที่แล้วก็หยุดเองไม่ต้องไปถามใครละ ก็หมิ่นก็แสนรายก็ตามเถอะนั่งรับประทานอยู่รวมกัน

การปฏิบัติธรรมจะไม่มีอะไรผิดกันกับข้อเปรียบเทียบนี้เลย มีความเย็นเข้าโดยลำดับลำดับา ถ้าธรรมแล้วเป็นอย่างนั้น ต้องเย็น ร้อนก็ร้อนเพราะการต่อสู้กับกิเลสต่างหาก ไม่ใช่ร้อนเพื่อความเสียหาย ด้วยความเสียหายอะไร ร้อนเพราะการต่อสู้เพื่อเอาชัยชนะ เพื่อเอาความเย็นมาสู่เราจะเป็นอะไรไปวะ ธรรมนี้เป็นธรรมที่เคยยืนยันรับรองมาแล้วจากพระพุทธเจ้า ทำไมเราจะไม่กล้าสามารรถเอามายืนยันรับรองตัวของเรา

เราเป็นศิษย์ตถาคตที่ตรงไหนถ้าไม่เอาจริงเอาจัง ไม่เชื่อตามครูแล้วจะเชื่อใคร ต้องปักลงกันตรงนี้ซิถ้าเชื่อครู ถ้าเชื่อกิเลสก็จะเป็นไปตามที่มันเคยพาเป็นมาแล้ว ลากไปโน่นลากไปนี่ถลอกปอกเปิกจนไม่มีเนื้อหนังติดตัวก็ยิ่งว่าดี ๆ แบกกองทุกข์มาสักเท่าไร ได้รับความทุกข์ความทรมาน วันหนึ่งคืนหนึ่งมันสร้างกองทุกข์อยู่ภายในหัวใจ มี

สังฆารมมาร สังฆารมมารอะไร พวกสัญญา สังฆาร วิทยญาณเหล่านี้ ออกเป็นเครื่องมือของกิเลสได้อย่างเต็มตัว สร้างแต่พินแต่ไฟเผาเราอยู่ที่นี่ เราไม่เห็นว่าเป็นความลำบากยากเย็นเข็ญใจเพราะทำงานทั้งวัน ๆ ด้วยการคิดการปรุงการแต่งเหล่านี้ เราไม่เห็นพูด เราไม่เห็นโทษ เมื่อเวลาจับสติปัญญาเข้าไป จับความพากความเพียรเข้าไปทำไมจึงว่าลำบาก ๆ ถ้าไม่เป็นเครื่องมือของกิเลสอย่างแหวกไปแล้วนั้นนะ ลองคิดดูซิ

ธรรมนี้เป็นเครื่องยืนยันจากพระพุทธเจ้ามาแล้วนานเท่าไร เฉพาะองค์ปัจจุบันนี้ก็ ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว ได้ผลเป็นที่พอพระทัยแล้วจึงนำธรรมเหล่านี้มาสอนโลก เราต้องเล็งถึงครูซิ อย่าไปเล็งถึงกิเลสอะไร กิเลสมันเป็นครูใครเมื่อไร มีแต่เป็นข้าศึกทั้งนั้น เหยียบย่ำทำลายหัวใจของสัตว์โลกคือใครถ้าไม่ใช่คือกิเลส ธรรมท่านไม่ได้เหยียบย่ำใคร มีแต่ส่งเสริมทำเดี่ยว เอ้า นำมาซิ นำมาเป็นที่พึงของเจ้าของให้เป็นที่อบอุนใจ ในขณะที่มีสติอบอุน ตั้งทำกันอยู่นั้นละ ไม่มีภัยในขณะที่เรามีการตั้งทำกันอยู่ ตั้งทำด้วยการระมัดระวังทั้งด้านวินัยทั้งด้านธรรมะ ทั้งด้านความเคลื่อนไหวภายในใจของเรา กว้างแคบลึกตื้นหยาบละเอียด ความคิดความปรุงเอาธรรมเข้าไปจับ ๆ ตลอด ถ้ายังจับไม่ได้ก็ให้เอาคำบริกรรมเข้าไป ให้อยู่นั้นเสียก่อน ให้ได้หลักได้ฐาน

นี่ก็สอนมาหมดแล้วนี่นะ ให้มันสร้างฐานขึ้นมาด้วยความสงบ มีฐานเป็นที่ตั้งที่อยู่อาศัยแล้ว อะไรเคลื่อนไหวขึ้นมาในจุดนั้น คือจุดแห่งฐานของจิตที่มีความสงบเย็นตัวอยู่แล้วด้วยคำบริกรรมนั้น จะทราบไปโดยลำดับ นั้นละจับกันตรงนั้น

ธรรมท่านสร้างความไวใจให้ผู้นับถือผู้ปฏิบัติ สร้างอย่างนี้แหละ เรานั้นละเอาไปปฏิบัติ วันหนึ่ง ๆ เสียทำให้กิเลสสักเท่าไร เพราะเราไม่มีท่าที่ต้องเสียท่านะซี แหกไป ๆ ตาหูจมูกลิ้นกายสัมผัสสัมพันธ์อะไร ผู้เป็นเจ้าของมีอยู่ สติปัญญามีอยู่ สังเกตระมัดระวังรักษาอยู่ที่นี่มันจะเป็นอะไร ถึงจะเกิดขึ้น ยังชนะไม่ได้มันก็รู้กัน แล้วยังเคียดแค้นให้กันด้วยนะ สู้มันไม่ได้ถูกลากไปต่อหน้าต่อตานั้นยิ่งเคียดแค้น เคียดแค้นทางธรรมะนี้เคียดแค้นเพื่อจะสังหารกิเลส ถ้าเคียดแค้นทางกิเลสแล้วมันสังหารธรรม นี่ต่างกันอย่างนั้น ความเคียดแค้นอย่างนี้เป็นฝ่ายมรรคที่จะสังหารกิเลส อย่างท่านว่า โกรธ ขตุวา สุขุ เสติ. ขตุวา ๆ คืออะไร คือฆ่า ๆ ๆ ฆ่าด้วยความเคียดแค้นกิเลส เอาจนพินาศฉิบหายไปโดยลำดับลำดับ

ให้เป็นที่แน่ใจเจ้าของ อยู่ด้วยความแน่ใจเจ้าของซิ ออย่าอยู่ด้วยความเหลวไหล โลเล วันนั้นก็โลเลเหลวไหล แล้ววันหน้าจะเอาความแน่นอนหนามันคงมาจากไหน วันนี้ตั้งไม่ได้และไม่สนใจจะตั้ง จะเอาอะไรมาตั้ง ต้องตั้งซิ สติปัญญามี ไปไหนมาไหนอะไรจะเร็วยิ่งกว่าจิต อะไรจะเร็วยิ่งกว่าสติปัญญา ทำงานทำการอะไรเคลื่อนไหวไปไหน สติปัญญาทั้งหมด ๆ เพราะอันนี้เร็วมากทีเดียว เช่นเดียวกับกิเลสมันเร็ว มันเอาใจไปใช้ก็

เร็วชิวจะว่ายังไงล่ะ ที่นี้สติปัญญาก็ไปใช้กับใจเหมือนกัน เอาใจมาใช้ให้เป็นเครื่องมือ กลายเป็นสติปัญญาขึ้นมา มันก็เร็วเหมือนกัน

วันหนึ่ง ๆ ให้อยู่ด้วยการปกครองด้วยการรักษาตัว ด้วยการเอาธรรมมาเป็น เครื่องประกันตัวอยู่ตลอด ความเคลื่อนไหวไปมาไม่ละไม่ถอนแล้วจะเป็นยังไง ไม่ต้อง ไปนับไปอ่านวันคืนปีเดือน กิเลสไม่ได้อยู่กับวันคืนปีเดือน ไม่ได้อยู่กับกาลสถานที่ ไม่ อยู่กับเวลา ไม่อยู่กับมีดกับแจ็ก มันอยู่ที่หัวใจ ให้อูตรงนั้น หมุนกันลงตรงนั้นซี เคลื่อนไหวตรงไหนให้อูตรงนั้น ขาดทุนตรงนี้ได้กำไรตรงนี้แหละ ไม่ได้ขาดทุนได้กำไร อยู่กับมีดกับแจ็ก ให้อูตรงนี้ ความเคลื่อนไหวอยู่กับใจ อูตรงนี้ ดูไป ๆ ๆ ก็ค่อยเห็นไป รู้ไป ๆ กิเลสมันจะสร้างกำลังมาจากที่ไหน

ธรรมสร้างตัวเองอยู่ตลอดเวลา สร้างเพื่ออะไร เพื่อทำลายกิเลส กิเลสจะสั่งสม ตัวขึ้นมาจากไหนด้วยวิธีการอันใด วิธีการเหล่านี้ธรรมะเอามาใช้แล้วมีแต่จะสังหาร กิเลสโดยถ่ายเดียว กิเลสก็ค่อย ๆ หดไป ๆ สงบลงไป เย็นลงไป ๆ เรื่อย ๆ นี้ที่เรียกว่า สร้างความมั่นใจให้ตัวเอง ศาสนาท่านหมายความว่าอย่างนั้น ท่านสอนให้มีความ เป็นใหญ่ในตัวเอง ให้พึ่งตนเองได้ด้วยหลักศาสนธรรมนี้ เอาอันนี้ไปเป็นเครื่องมือปราบปรามสิ่งที่เป็นข้าศึกบรรดามีอยู่ภายในจิตใจตลอดเวลา นี้ให้มุดมอดลงไป ๆ ด้วยเครื่องมือคือธรรม มีสติธรรม ปัญญาธรรมเป็นต้น จะค่อยหดไป ๆ แล้วก็อยู่ด้วยความหวัง ๆ อยู่ด้วยความสมหวัง วันนี้สมหวังอย่างนี้ วันหน้าสมหวังอย่างนั้น สมหวัง ไปโดยลำดับลำดับ เหมือนกับรับประทานช้อนนี้ชิมขนาดนี้ ช้อนนั้นชิมขนาดนั้น อิ่มไป เรื่อย ๆ อย่างนั้น นี้ก็สมหวังไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงสมหวังเต็มภูมิแล้วปล่อยได้หมด ที่นี้

แล้วจะพึ่งอะไร เมื่อมันเหนือทุกสิ่งทุกอย่างแล้วก็จะไปพึ่งอะไร ถ้าว่าเหนือก็ เป็นอย่างนั้น ท่านไม่ได้เสกสรรนี้ ว่าเหนือหรือใต้ ตะวันตก ตะวันออก อันนี้เป็นเรื่อง ของสมมุติว่ากันไป ยังอยู่ในสมมุติก็ต้องเอาสมมุติมาใช้กัน เมื่อผ่านสมมุติไปแล้วจะ เอาอะไรมาใช้ วันคืนปีเดือน เรื่องการเกิดการตาย ความสลายพลัดพรากแห่งธาตุแห่ง ชั้นนี้ เราก็เรียนอยู่แล้ว การปฏิบัติกรรมฐาน ไม่เรียนสิ่งเหล่านี้ไม่ปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านี้จะ ปฏิบัติต่ออะไร และรู้ไปโดยลำดับ ๆ จนกระทั่งรู้รอบขอบชิดหมดแล้วสงสัยอะไรอีก ความตายก็ว่าไปเฉย ๆ ว่าตาย ๆ มันอะไรตายก็รู้กันอยู่แล้ว รู้รอบหมดแล้ว

สลัด ภารา หเว ปญจกขนธา ไร้ความรับผิดชอบนี้ออกไปจากตัวแล้วจะเสีย ดายอะไร เสียตายพินเสียตายไฟ เสียตายความรับผิดชอบ เสียตายภาระที่มาแบกมา หามไปหาอะไร สลัดออกมันก็เบา เบาความรับผิดชอบ หมดกิริยาของสมมุติที่นี้ ไม่มี

ที่กล่าวมาเหล่านี้อยากให้หมู่เพื่อนได้เห็นได้รู้ ให้ปฏิบัติอย่างที่ว่านี้ก่อนแล้วจะไม่ไปไหนแหละ จะได้ว่าได้เห็นความพึงตนเองได้โดยลำดับลำดับ จะเป็นขั้นที่ใจนี้ มีความอาจหาญเป็นลำดับลำดับขึ้น จนกระทั่งถึงอาจหาญเต็มที่แล้วก็หมดภาระทุกสิ่งทุกอย่าง อนาคต โย ๆ ปล่อยหมดเลย หากความอาลัยไม่ได้แม้แต่ขั้นนี้ เพราะเป็นสมมุติด้วยกัน

ปีนี้อ่านแล้วอ่อนมากธาตุขั้นนี้ ต้องหลบหลีกปลีกตัวไปอยู่ที่นั่นที่นี้ในวันหนึ่ง ๆ นี้ก็เริ่มขึ้นอีกละนะแยกคน เราต้องได้ปิดเอาไว้ ๆ เลยเวลาเวลาไม่ค่อยอยากจะทำด้วย ก็มันหนักเราผู้ต้อนรับ เพราะฉะนั้นเราจึงต้องต้อนรับในเวลาที่เราควรให้เท่านั้น ไม่ใช่จะแบบพร่ำ ๆ เปรือ ๆ ใช้ไม่รู้จักเวลาเวลาอย่าอมฉิบหายวายปวงไปได้ จะทนทานไปได้สักกี่วัน วันไหนก็เทศน์วันไหนก็สอน ก็ดูตัวอย่างตอนเช้าจ้งหันแล้วก็มืออยู่อย่างนั้นจะทำอย่างไร หากได้พูดไม่มากก็น้อยอยู่นั้นแหละ เพราะฉะนั้นเวลานอกจากนั้นไปแล้วจึงไม่ค่อยให้ยุ่งนะ ปล่อยให้ได้อยู่ตามสะดวกสบายของเรา นั่นก็เพื่อโลกนั้นแหละไม่ใช่เพื่ออะไร

เวลาอยู่มาก ๆ อย่างนี้ ความพากความเพียรมีแต่ไม่ได้เรื่องนะ เหลว ๆ ไหล ๆ ไปหมด เพราะฉะนั้นให้ทยอยกันออก อยู่มากนักไม่ดีแหละมันเหลวไหล ยัวเยี้ย ๆ อยู่ที่ไหนมีแต่พระแต่เถรเต็มวัดเต็มวาเหมือนกับตลาดพระ ธรรมหาที่จะงอกเงยไม่มีการขบการฉันทเหมือนกัน มีมากเท่าไรก็ยิ่งได้จัดนานกว่าจะเสร็จ โอโห เรายังปวดหลังปวดเอวจนจะไม่ไหวละนะ ยังไม่ได้ฉันทก็ตามเป็นแล้ว ก็ทนเอาจะทำไง ฉันทแล้วพอจะลุกได้ก็ลุกไปเสียก่อน นอกจากมันจำเป็นมีเครื่องผูกเครื่องมัดอยู่ก็ต้องจำเป็นถูกลูกกัน นั่งอยู่อย่างนั้นกันเสียก่อนแหละ ถ้าพอที่จะปลีกออกได้เราเป็นปลีกไปชั่วระยะก่อน หากมีความจำเป็นที่จะพูดในวาระต่อไป นั้นขนาดนั้นนะดูซิ

บิณฑบาตก็อย่าให้เร็วเกินไปซิ ให้พอดี บิณฑบาตเป็นวัตรหมายความว่าอย่างไร วิ่งเหมือนสุนัขนั่นแหละ เคยพูดแล้วนะ มองดูไม่งามตาเลย รีบเพื่อครูบาอาจารย์เพื่ออะไร เพื่อเกิณเหตุเกิณผลเกิณข้อวัตรปฏิบัติ ซึ่งเป็นหลักธรรมอันใหญ่กว่าครูบาอาจารย์อีก นั้นดีแล้วหรือทำอย่างนั้น มาเพื่ออะไรสำหรับผม ผมไม่ให้เพื่ออะไรนี้ จะช้าหรือเร็วก็ให้เป็นไปด้วยดีกับข้อวัตรของตน บิณฑบาตก็เป็นข้อวัตรอันหนึ่ง ไม่ใช่ไปหาร่ำหารวยในการบิณฑบาตนี้ละ เป็นกิจวัตร เกี่ยวกับเรื่องธาตุเรื่องขันธพอยังชีวิตให้เป็นไปวันหนึ่ง ๆ ด้วยการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของตนเองในขณะที่ไป

นี่ก็ไปตามภาษาเจ้าของ เดินช้าหรือเร็ว เตี้ยวันนี้หมู่เพื่อนไปแล้วแค่ ๑๐ นาทีก็ออกแล้ว แต่ก่อน ๑๕-๑๖ นาทีออก ไปที่เก่านั้นแหละ ๑๓-๑๔ นาทีออกแล้ว ต่อมาเลยย่นมา ๆ หมู่เพื่อนออก ๑๐ นาทีออกไปก็พอดี มันหากเป็นของมันเอง เราก็ไป

แบบสบายเรา ก็ผมมันนิสัยอย่างนั้นนี่ ไปคนเดียว พิจารณามีเหตุมีผลอะไร หากเป็นของมันเองละในจิตนี้ ไม่ต้องบอกแหละมันเป็นอัตโนมัตติ ที่ควรจะพิจารณาในธรรมแง่ใด ๆ หากเป็นของมันไปเอง เพราะฉะนั้นจึงไม่ต้องการความจู้จี้จ้าน เดินไปนี่สุดสัต์ ๆ เอ๊ะ อะไรเต็มไปหมด ถ้าไม่จำเป็นเราไม่อยากจะให้เป็น

การขบการฉันท์ก็ให้ดูให้สวยงามการฉันท์ก็ดี ดูหมู่ดูเพื่อนไม่ค่อยจะสวยงามนะ ถ้าไม่มีสติเสียอย่างเดียวไม่น่าดูเลย คนมีสติต้อง ปตฺตสณฺญี มีความสำคัญในบาตร ตากี้ จ้องลงไปบาตร ไม่ถ่อ ไม่มองโน้นมองนี้ ลักษณะเคี้ยวก็ถ่อเหม่อมอง นั่นคือไม่มีสติขณะที่เคี้ยว มองดูก็รู้นี้ ฉันด้วยความมีสติมองไปก็งามตา มองเห็นรู้แพล็บ ๆ ๆ ไม่จำเป็นต้องมีญาณหยั่งทราบละเอียดลอออะไรนักหนา ฉันก็ด้วยความเปลอสติ หรือด้วยความปล่อยตามเพลงของกิเลสมันก็รู้นี้ เคี้ยว ๆ ไปอย่างนั้น ตาเหม่อมองไปแบบไม่มีสติตั้งอย่างนั้นดูไม่ได้นะ

เราเป็นลูกศิษย์ตถาคตอย่าขยาดอย่าขยาศาสนาด้วยกิริยาอาการเหล่านี้ ซึ่งไม่เป็นของยากอะไรเลย พอบิ๊กพอบีนได้แท้ ๆ การทำอย่างนั้นเป็นการทอดธุระ ไม่สนใจจริง ๆ ก็ปรับอบัติทุกกฎนี้ว่าไง การฉันท์ท่านบอกในเสขียวัตถ์ ขาดความตั้งใจ ขาดความเอาใจใส่เสียอย่างเดียวก็ปรับแล้ว เป็นของดีแล้วหรอนั้น ท่านบอกไว้ในบิณฑบาต ปตฺตสณฺญี ๆ ปิณฺฑปาตํ ก็บอกอยู่แล้ว ตลอดถึงการรับบาตรก็ให้ทำความสำคัญในบาตร การฉันท์ก็ให้ทำความสำคัญในบาตร แนะ ปตฺตสณฺญี จะหมายถึงอะไร คือจิตมีความสำคัญมีความรู้สึกอยู่ในบาตร ไม่ให้ไปรู้สึกกับสิ่งอื่นสิ่งใดท่านว่า ความหมายว่าอย่างนั้น

พระเถรก็หนาแน่นเข้ามา ประชาชนก็หนาแน่นเข้ามา นีชิตีทำให้โลเลเหลวไหลไปเรื่อย ๆ ยิ่งมากต่อมากแล้วก็ค่อยเหลวไหลไปที่ละเล็กละน้อย พระเถรก็เหมือนกัน คละเคล้ากันเข้าก็เหลวไหล เพราะฝ่ายต่ำอำนาจมากกว่าฝ่ายสูงนี่นะ คือธรรมอำนาจมากกว่าธรรม หากเป็นไปอยู่ในนั้นแหละ ไม่ได้เจตนาตั้งใจให้เป็นมันหากเป็น เพราะเป็นอัตโนมัตติของมันอยู่แล้ว ยิ่งประชาชนญาติโยม เขาจะเอาหลักธรรมหลักวินัย หลักกฎระเบียบมาจากไหนพอจะทำให้สวยงาม ก็เป็นไปตามเรื่องเหล่านั้น

แล้วไอ้เสียงละอีกอันหนึ่ง ไอ้เจ้าของพูด ปากเจ้าของกับหูเจ้าของอยู่ในจุดเดียวกันน่าจะได้ยินเจ้าของพูดออกมาจากปาก ก็หูเจ้าของอยู่ใกล้ ๆ นี่ทำไมไม่ได้ยิน ไม่ได้สนใจ ไม่สะดุดเสียงเจ้าของบ้าง นี้อยู่กุฏิโน้นเสียงมันสะดุด ๆ เราอยู่คนเดียวที่กุฏิ ไกล ไหมกุฏิโน้นกับปากกับหูของผู้พูดนั้นนะ ทางครวัพูดอยู่ที่ศาลานี้ ทางครวันี้กับเราที่ฟังอยู่โน้น ฟังไม่ได้นะ บังเบ้ง ๆ ไม่รู้เรื่องอะไรต่อเรื่องอะไร คนมีสติตั้งทำไมถึงต้องเป็นอย่างนั้น ทำให้หยั่งลงตรงนั้น ๆ ไม่ไปไหนแหละ เพราะอันนี้เป็นเครื่องสังหารสิ่ง

ไม่ได้ทั้งหลายนี้ละ อันนี้ไม่มีอันนั้นก็ขึ้นละซิ ถ้าอันนี้มีมันจะไม่ขึ้น ขึ้นก็ขึ้นด้วยเจตนาสมควรกับเหตุกับผลที่จะหนักเบาในเสียงขนาดไหน ขึ้นด้วยสติขึ้นด้วยความจงใจมันก็รู้มันก็เข้าใจกัน ใจขึ้นด้วยความไม่เอาไหน ไม่ได้สนใจ หาสติตั้งไม่ได้ขึ้นมันเสียตรงนี้

เดี๋ยวนี้ทางจงกรมจะไม่รบกวนแล้วหรือวัดป่าบ้านตาดเรา มีแต่พระชู้เกี้ยวไม่ก้าวไม่เดิน มันไม่เป็นอย่างนั้นแล้วหรือ ทางจงกรมจะไม่มีแล้วนะ จะมีแต่ทางหมอนทางเสือไปอย่างนั้นละ สิ่งภายนอกผมไม่ยากให้วุ่นอะไรมากนัก ผมไม่เห็นอะไรเป็นของวิเศษวิโสยิ่งกว่าการฆ่ากิเลส นี่จิตมันปักอยู่อย่างนั้นตลอด เพราะฉะนั้นถึงได้ทำให้หมู่เพื่อนเรื่อย เราไม่เห็นความวิเศษวิโสศักดิ์สิทธิ์อะไรกับสิ่งเหล่านั้น เพราะนั่นโลกเขาก็ทำได้นี่ เราจะทำเฉพาะเวลาจำเป็นจริง ๆ หรือทำเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้นพอ แต่ส่วนฆ่ากิเลสนะเอาไม่ถอย ก็เคยเป็นมาอย่างนั้นอยู่แล้วนี่ ถือเป็นสาระสำคัญมากทีเดียวอะไรจะขาดตกบกพร่อง เอ้า ขาดไปบกพร่องไป สิ่งเหล่านี้มีอยู่ประจำโลก แต่เรื่องความเพียรเพื่อจะฆ่ากิเลสนี้ไม่ให้บกพร่อง นี่ต้องปักจิตลงตรงนั้นซิ มันชินแบบหนึ่งเอาแบบหนึ่ง ต้องหาอุบายสติปัญญาไม่งั้นไม่เห็นอกกิเลสแล้วสู้มันไม่ได้ มันเหยียบเอาอีกแหละ

การประกอบความเพียรต้องได้ใช้อุบายต่าง ๆ หลายแบบหลายส้นหลายคม จะเอาแบบเดียวคนเดียวไม่ได้ เช่น การนั่งภาวนาตอนเช้ามักจะง่วง ลงเดิน แน่ะ พลิกกันไปพลิกกันมา

มันจะหมดแล้วนะเดี๋ยวนี้ จะไม่มีผู้สืบผู้ทอดมรดกของครูบาอาจารย์ ท่านก็ล่วงไป ๆ มีแต่ของดีล่วงไป ของเลวเต็มวัดเต็มวาเต็มพระเต็มเถรใช้ได้ยังไง นี่เดี๋ยวนี้จะหมดแล้วนะ ถ้าเราไม่ตั้งหลักของเราเพื่อพึ่งตนเองขึ้นมาตั้งแต่บัดนี้แล้วไม่ได้นะ ที่ไหน ๆ เขาก็มีความเชื่อความเลื่อมใสพระกรรมฐานสายหลวงปู่มั่น เรายืนกันนอนหลับทับสิทธิ์กัน โอ้อ่าไม่รู้ตัว มันได้เรื่องได้ราวอะไร เรื่องการก่อสร้างนี้สำคัญมากนะ เป็นข้าศึก นี่ไม่ทราบเป็นยังไง ไม่ชินนะกับสิ่งเหล่านี้ เพราะมันเคยทำลายความเพียร ตัดทอนความเพียรของเรา อย่างน้อยให้ล่าช้า มากกว่านั้นก้าวไม่ออก ถ้าลงสิ่งเหล่านี้เข้าไปกวนใจแล้วก้าวไม่ออก สิ่งก่อสร้างนี้วัดอุทธรณ์ของกิเลสนั้นแหละ อย่าว่่าอารมณ์ของอรรถของธรรมที่ไหนเลย อารมณ์ของกิเลส ความกังวลวุ่นวาย

นี่ดูตั้งแต่ความเคลื่อนไหวของจิตที่เคลื่อนไหวออกมา มันเคลื่อนไหวออกมาด้วยอำนาจของกิเลสผลักดันออกมา หรือเป็นเรื่องของธรรมผลักดันออกมา ส่วนมากร้อยทั้งร้อยมีแต่เรื่องกิเลสผลักดันออกมา เราไม่เห็น ถ้าลงตั้งสติไว้ก็พอพืดพอเหวี่ยงกันไป จนถึงขั้นได้รั้งเอาไว้มันซิ รั้งความเพียร ไม้งั้นมันจะเลยเถิด จะพิลิกเกินไป นั่นละเราจึงได้เห็นโทษของกิเลสชัดเจน ความเกียจคร้าน ความอ่อนแอท้อแท้เหลวไหลไม่มีเลย มีแต่

ฝั่ง ๆ ถึงเวลานอนก็ไม่อยากนอนจะว่าไง มันเพลินกับการฆ่ากิเลส ไม่ว่าจะกลางคืนกลางวันเป็นแบบเดียวกันหมด

ท่านว่า รตฺติณฺ ทิว รตฺติณฺ ทิว มีแต่มีดกับแจ็กเท่านั้น รตฺติ กลางคืน ทิว กลางวัน มีแต่มีดกับแจ็กเท่านั้นมีอะไร ให้จิตหมุนลงไปในนั้นดูซิ มันไม่ได้สนใจกับอะไรแหละ แล้วที่นี่ทำไมจะไม่เห็นโทษของกิเลสว่าเป็นตัวจับตัวจอง ตัวผูกตัวมัดเรามาสักเท่าไร ความซี้เกียจซี้คร้านอ่อนแอท้อแท้เหลวไหล อำนาจวาสนาน้อย มันหาเรื่องราวทุกแง่ทุกมุม มีแต่กิเลสทั้งนั้น พอถึงขั้นนั้นแล้วมันไม่มีนี่ เอาอะไรมา มี ฟังแต่ว่าเพลิน

ท่านจึงว่า อุทัจจะ ๆ ในสังโยชน์เบื้องบน สังโยชน์ก็คือเครื่องข้อง สิ่งเหล่านี้ยังเป็นเครื่องข้องอยู่เมื่อรู้ไม่ทัน เช่น อุทัจจะ ก็คือหมายความว่าจิตเพลินเกินตัว ไม่ใช่ อุทัจจะความเพลินเพลินแบบโลกทั่ว ๆ ไปอย่างนิรณฺ อุทัจจะกุกกุกจะ ความฟุ้งซ่านรำคาญ ไม่ได้เป็นอย่างนั้น อุทัจจะในสังโยชน์เบื้องบนก็คือความเพลินในความเพียรของผู้บำเพ็ญธรรมในขั้นนั้นนั่นเอง เพลินตลอด ต้องได้บังคับให้พัก

วิธีบังคับท่านก็สอนไว้ วิธีให้พักท่านเทียบกับการบรรพสังคราม เวลาออกบรก็ให้รบ เวลาเข้าพักพลก็ให้พัก เพราะมีแต่รบทำเดียวก็ไม่ไหว ควรจะได้พักรับประทาน ได้พักหลับนอนก็ให้พัก ท่านว่าอย่างนั้นในหนังสือวิธีปฏิบัติจิตตภาวนา สำหรับผู้ปฏิบัติเองคงจะคล้าย ๆ กันนั้นแหละ ผมเห็นโทษของผมนเองทั้ง ๆ ที่เจ้าของก็เรียนมา ท่านสอนวิธีการรบ วิธีการต่อสู้กับกิเลส วิธีการประกอบความเพียรไว้ให้พอเหมาะพอสม เวลาพักก็คือเข้ามาพักในเรือนสมาธิ จากนั้นก็ออกคือหมายความว่าออกรบ ออกพิจารณาทางปัญญา ท่านบอกไว้ชัดเจนี่ในตำราของผู้ปฏิบัติจิตตภาวนา แต่เวลาเข้าตะลุมบอนกันแล้ว ใครจะไปนอนอยู่ที่ตะลุมบอนวะ ปัญญา กับกิเลสถึงขั้นหมุนตัวกันแล้ว นั่นละคือตะลุมบอนกัน แล้วใครจะไปนอนอยู่เวลาตะลุมบอน จะไปนอนหลับเหอ นั่นซิมันเอาใหญ่ หมุนตัว ๆ ๆ จนเลยเถิดก็รู้

ความอยากนี่สำคัญ ดึงไป ความอยากมีกำลังจุดเราไปข้างหน้า มันมีกำลังมาก พุดได้เท่านั้นแหละ แต่ก่อนมีแต่ถอยหลังเท่านั้น กิเลสลากกลับคืน ที่นี่ธรรมลากไปข้างหน้าซิ นั่นจึงได้เห็นโทษของกิเลสว่าสิ่งเหล่านี้เป็นกิเลสทั้งนั้น ผัดเพี้ยนเปลี่ยนเวล่ำเวลาอย่างนั้นอย่างนี้ เข้าสายบ้ายเย็น อำนาจวาสนาน้อย สติปัญญาไม่มี ออกทางความเพียรก็ซี้เกียจซี้คร้านท้อแท้อ่อนแอ สุดท้ายก็ว่ามรรคผลนิพพานไม่มีไปเสียแล้ว แก้กิเลสไม่ใช่ฐานะ กิเลสมัดคอถึงเป็นฐานะ มันไม่ว่าตรงนั้นซิพอจะแก้กันบ้าง ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสแล้วยอมเลย ๆ การประกอบความพากเพียรเพื่อแก้กิเลส ๆ เลยกลายเป็นของไม่ใช่ฐานะของเราที่จะต้องทำไปแล้ว เพราะกิเลสเอาไปกินหมดไม่มีกระทั่งดับ

พระหัตถ์องค์ไม่มีดับ เอาดับเข้ามาใส่บ้างซิ สติปัญญาฟาดลงไปนั้น มัดคอกิเลส ลงไปให้มันพังลงไปซิ กิเลสดับบ้างเป็นไรหรือยิ่งกว่าอะไร เมื่อมันกลายมาเป็นปุ๋ย แล้ว ธรรมยิ่งงอกงามงอกเงยขึ้นไป กิเลสกลายเป็นหินลับปัญญาเข้ามาอีก เวลาปัญญา พอตัวเป็นอย่างนั้น อะไร ๆ เป็นปัญญาหมด เป็นธรรมหมด ถ้าถึงขั้นเป็นธรรมพลิก เป็นธรรม ๆ ไปหมด เวลาเป็นกิเลสอยู่นั้นอะไรเป็นกิเลสไปหมด ไม่รู้ตัวนะ มัน ละเอียดไปคนละแบบ ๆ แต่สุดท้ายธรรมก็ละเอียดเหนือกิเลส ท่านจึงเรียกว่า โลกุตรธรรม คือเหนือโลก โลกก็คือกิเลส นั่นแหละ

พูดอะไรยังงี้ ๆ เมื่อมันไม่เป็นก็ไม่พ้นให้กิเลสมัดคอกอยู่นั่นแหละ พูดเรื่อง กิเลสก็กิเลสมัดคอกอยู่นั่นไม่ละไม่ปล่อย ไม่คลี่คลายเลยในคอกของเรา พูดให้ฟังพูดก็ พูด เมื่ออยู่ในระยะของมันเป็นอย่างนั้น แต่ถึงระยะของมันที่จะวิ่งหาที่หลบที่ซ่อนแตก แม่แตกลูกบ้านแตกสาแหรกขาดมันหากมี ถึงขั้นมี เป็นในเจ้าของมันละคนนั้นแหละ จะเห็นเองรู้อเอง

อย่างที่ผมพูดตะกั๊วนี้ ผมตายไปแล้วก็ตามเถอะนะ ขอให้เป็นขั้นในจิตของท่านผู้ ปฏิบัติทั้งหลายเถอะ คำที่ผมพูดนี้จะสด ๆ ร้อน ๆ นะ ตายก็ตายไปแต่เรือนร่างนี้แหละ ใ้คำพูดซึ่งเป็นความจริงเหมือนกันกับอยู่ในหัวใจของผู้ปฏิบัติทั้งหลายนั้น ไม่ เป็นอดีตอนาคต เป็นของจริงด้วยกันเข้ากันได้สด ๆ ร้อน ๆ อย่างที่ว่าสวากขาตธรรม ๆ สดขนาดไหนร้อนขนาดไหน ธรรมพระพุทธรเจ้าที่ตรัสไว้ชอบแล้ว ๆ นี้สด ๆ ร้อน ๆ เพราะเป็นความจริงทั้งนั้น กับการปฏิบัติของเราที่เป็นความจริงด้วยกัน เข้ากันได้สนิท ๆ ๆ ไม่มีอะไรเป็นกาลสถานที่เวล่ำเวลาพอที่จะห่างเหินกันเลย อันนี้ก็เหมือนกันอย่าง นั้น

ที่พูดเหล่านี้เมื่อจิตยอมรับเสียอย่างเดียวเท่านั้นแหละ พอถึงขั้นที่ควรจะยอมรับมันยอมรับเองเชื่อเอง ถึงขั้นไม่เชื่อมันก็ไม่เชื่อ อะไรจะต่อต้านยิ่งกว่ากิเลสมีหรือ ขึ้นชื่อว่าอยู่ในสามแดนโลกธาตุอันเป็นแดนสมมุติ

ไปกราบศพหลวงปู่...วันนั้นอดคิดไม่ได้นะ ให้สะดุดศพบรูบาอาจารย์ที่หมักที่ ดองไว้ สุดท้ายก็สะท้อนเข้ามาหาศพเรานี้แหละ ตั้งแต่ยังไม่ตายผมทุเรศแล้วนะ โห ไม่ทราบจะเอาไว้ทำไม ศาสดาองค์เอก พุทฺธฺ สรณฺ คจฺฉามิ ก็มีอยู่แล้ว พระพุทธรเจ้า ปรีนิพพานได้ ๗ วันเท่านั้นก็ถวายเพลิงท่านแล้วพิจารณาซิ แล้วนี่จะเอาไว้ทำไม แข่ง ครุแข่งอาจารย์แข่งศาสดาไปหาอะไร นี่ก็คือธรรม โลกเข้าเหยียบย่ำทำลายธรรมมันก็เป็นอย่างนั้น เอาตามความเห็นของโลกของสงสารไปหมด มันก็เป็นโลกไปตลอดซิ จะเป็นธรรมได้ยังไง เอาตามธรรมก็เอาซิ เอาลงไปซิ ฟินมีเอาไปเผาซิ เพราะเผาด้วยเงิน ด้วยทองเมื่อไร เผาคนเผาพระเจ้าเอาฟืนทั้งนั้นละเผา ถ่านก็มาจากฟืน เอาไฟนั่นละ

เผา เขาไม่ได้เอาเงินเอาทองไปเผา นี่ยังโง่ตงเบ็ดหาปลาอยู่อย่างนั้นตลอด เอาครูบา อาจารย์เป็นเบ็ดล่อปลาอยู่นั้น คือเงินโลกามิส แฮ้อ ทูเรศจริง ๆ นะเรา เป็นอยู่ในหัวใจนี้

นี่ซิทากเป็นไปได้แล้ว ผมตายคนเดียวผมละแสนสบายเลย ผมพูดจริง ๆ นี่นะ พูดเต็มหัวใจเปิดอกเลย ผมไม่เคยสนใจกับอะไรล่ะว่า ผมจะตายแบบไหน ๆ กับใคร อยู่ที่ใด ๆ อยู่กับผมหรือเกี่ยวกับบริษัทบริวารพระเถรเถรซี หรือประชาชนที่จะมานับถือมากน้อย ผมไม่เคยมีแม่เม็ดทรายหนึ่งก็ไม่เคยปรากฏในหัวใจผมเลย อย่างไรก็ตามจะสะดวกในวาระสุดท้ายของเราเท่านั้น เอาจริงตรงนั้นเลย ตายคนเดียวตายอย่างสบาย ๆ หายห่วงทุกอย่างเลย ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ตายก็หายห่วงแล้ว ได้อยู่คนเดียวตายคนเดียวไม่มีอะไรมากวนเลย

เราจะหวังเอาอะไรก็รู้แล้วว่ามันหมดกำลังของมันแล้ว ธาตุชั้นนี้มันจะไปอยู่แล้ว ก็มีแต่ทำหน้าที่ปล่อยมันเท่านั้น ความยุ่งเหยิงวุ่นวายที่รับผิดชอบกันมาสักเท่าไร เอ้า ปล่อยเสียในวาระนี้แสนสบาย พุดง่าย ๆ ว่าอย่างนั้นเลย มันไม่ได้เต็มส่วนก็คืออันนี้กวนธาตุชั้นธ ภารา หเว นี่มีตั้งแต่ต้น ทั้งมีอุปาทานไม่มีอุปาทานก็เป็น ภารา หเว อย่างพระอรหันต์ท่านก็เป็น ภารา หเว ในขั้นรับผิดชอบเหมือนกัน คนเราเป็น ภารา หเว ทั้งความรับผิดชอบ ทั้งความยึดความถือ ความห่วงใยเสียตาย ความหึงความหวง นี่พระอรหันต์ท่านไม่มี แต่ความรับผิดชอบมี สัญชาติญาณความรับผิดชอบมีประจำอันนี้

ก็เหมือนเดินไปตามทางนี่ซิ ถ้าลื่นอย่างนี้จะยอมล้มง่าย ๆ เหรอ ไม่ว่าปุ่ชุนไม่ว่าพระอรหันต์ การช่วยตัวเองนั่นสัญชาติญาณ มันเป็นของมันเองอย่างนั้นละ จะพลิกตัวทันที ๆ จนกระทั่งว่าไม่ไหวแล้วถึงจะยอมล้ม ถ้ายังจะพลิกตัวแก้ช่วยตัวเองได้อยู่แล้ว จะไม่ยอมหกล้มก้มกราบง่าย ๆ อันนี้คือสัญชาติญาณ จะเป็นเหมือนกันหมดทั้งพระอรหันต์ทั้งปุ่ชุน มีสัญชาติญาณที่รับผิดชอบตัวเอง แต่จะให้ยึดมั่นถือมั่นนั้นหมดปัญหาไปแล้ว จะไปพูดอะไร อะไรพาให้ยึด ก็เมื่อกิเลสสิ้นไปหมดแล้วจะเอาอะไรพาให้ยึด หากเราไม่ให้มันยึดมั่นก็ไม่ยึดจะว่ายังไง ไม่มีสิ่งพาให้ยึดนี้ แต่สัญชาติญาณธรรมชาตินี้มี ตั้งใจไม่ตั้งใจมันก็เป็นของมันเอง เสียตายไม่เสียตายมันก็เป็น

นี่ละที่เหมือนกันระหว่างปุ่ชุนกับพระอรหันต์ คือความรับผิดชอบตามสัญชาติญาณของตนเองแต่ละชั้น ๆ เหมือนกัน เช่นว่ามองไปนี่รากไม้มันเหมือนกับงู ก้าวลงไปนี่กำลังจะเหยียบ เข้าใจว่างูนี้จะโดดผิงทันทีเลย นี่ปุ่ชุนกับพระอรหันต์จะเหมือนกัน แต่สิ่งที่ต่างกันก็คือจิต ปุ่ชุนจะร้อนวูบเลย ตกอกตกใจภายในหัวใจนี้ แต่พระอรหันต์ท่านไม่ แเย็บเดียวเท่านั้นพุง ที่แเย็บคือความรับผิดชอบ โดดเหมือนกันแต่จิตไม่

ไหว นี่ต่างกันตรงนั้น ต่างกันอยู่ภายในจิตเท่านั้น แต่กิริยานี้เหมือนกัน ลื่นนี้ไม่ยอมล้มน
ง่าย ๆ ละ

เวลาอยู่ด้วยกันหลายคน คนหนึ่งทำหน้าที่ ๆ ใครทำ ๆ ก็ดูกันซิ มาศึกษาหุมีตา
มี มีอมีเท่ามี จัดทำช่วยกันอะไร ๆ ช่วยกัน

เอาละเลิกกันละ พุดไปนาน ๆ ก็เหนื่อย